

การพัฒนาการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

The Development of Learning Experience Management Based on the Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) to Promote Social Skills for Early Childhood

สุภาพันธุ์ สร้อยดี¹, อังคณา อ่อนธานี²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก, ประเทศไทย

Supapan Soidee¹, Angkana Onthanee²

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok, Thailand

✉: Supapanice39@gmail.com

(Corresponding Email)

Received: 10 May 2025; Revised: 18 May 2025; Accepted 28 May 2025

© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์ 75/75 และศึกษาผลการใช้โดยเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 และศึกษาผลการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL ดำเนินการวิจัยโดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL โดยพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน จากนั้นนำไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนนอแซฟพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษา เนื้อหา และเวลา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย 9 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนนอแซฟพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 23 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดผลหลังทดลอง (One-shot Case Design) เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL แบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย และแบบบันทึกภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่า One Sample t-test และหาค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ผลการวิจัยพบว่าการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL มี 5 ขั้นตอน คือ การตระหนักรู้ตนเอง การตระหนักรู้สังคม การจัดการตนเอง การสร้างสัมพันธภาพ และการตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ โดยมีความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย= 4.86, ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน=0.14) ความเหมาะสมของแผนประกอบการจัดประสบการณ์ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.87, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน=0.21) และมีประสิทธิภาพ 79.81/77.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ผลการใช้พบว่าทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์ CASEL สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนเกิดทักษะทางสังคมระหว่างปฏิบัติกิจกรรม สามารถควบคุมอารมณ์เมื่อเผชิญความขัดแย้งหรือไม่ได้รับสิ่งที่ต้องการ มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น กล้าแสดงความคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก และกล้าลงทำกิจกรรมใหม่โดยไม่กลัวความผิดพลาด อีกทั้งสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม เช่น การแบ่งปันของเล่น การเล่นร่วมกับเพื่อน การฟังผู้อื่น การแสดงความเห็นใจ และการช่วยเหลือกัน ซึ่งแสดงถึงการพัฒนาความสัมพันธ์แบบตอบโต้และความสามารถทางสังคม-อารมณ์อย่างครบถ้วน

คำสำคัญ: การจัดประสบการณ์, การเรียนรู้ทางวิชาการ อารมณ์และสังคม, ทักษะทางสังคม, เด็กปฐมวัย

Abstract

This research and development study aimed to develop and evaluate the effectiveness of learning experiences based on the Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) framework to promote social skills in early childhood students according to the 75/75 criterion, and to examine implementation results by comparing students' social skills after the intervention against the 75 percent criterion and studying the outcomes of CASEL-based learning experiences. The research was conducted in two phases: Phase 1 involved creating and evaluating the effectiveness of CASEL-based learning experiences through expert validation by three specialists, followed by pilot testing with kindergarten 3 students at St. Joseph Phichit School in the second semester of academic year 2024 to assess appropriateness of language, content, and timing, then revision and implementation with nine early childhood students to evaluate effectiveness against the 75/75 criterion. Phase 2 examined the implementation results using a sample of 23 kindergarten 3 students from St. Joseph Phichit School selected through simple random sampling, employing a One-shot Case Design research framework. Research instruments included CASEL-based learning experiences, social skills assessment forms for early childhood students, and field notes, with data analyzed using One Sample t-test and E1/E2 efficiency calculation. Findings revealed that the CASEL-based learning experience consisted of five steps: Self-Awareness, Social Awareness, Self-Management, Relationship Skills, and Responsible Decision-Making, with appropriateness of the learning experience at the highest level ($M=4.86$, $S.D.=0.14$), lesson plan appropriateness at the highest level ($M=4.87$, $S.D.=0.21$), and efficiency of 79.81/77.04, meeting the 75/75 criterion. Implementation results showed that students' social skills after the CASEL-based learning experiences were significantly higher than the 75 percent criterion at the .05 statistical significance level. Students demonstrated social skills development during activities, including improved emotional regulation when facing conflicts or disappointment, increased self-confidence in expressing ideas and trying new activities without fear of mistakes, and appropriate peer interactions such as sharing toys, collaborative play, active listening, showing empathy, and helping others, indicating significant development in reciprocal relationship building and comprehensive social-emotional competencies.

Keyword: Learning experience management, Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning, Social Skills, Early childhood

1. บทนำ

การศึกษาระดับปฐมวัย ในช่วงอายุ 3-6 ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานของชีวิตมนุษย์

เพราะเป็นช่วงที่เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้มากที่สุด เพียเจต์ (Piaget) เชื่อว่า พัฒนาการทางภาษาแสดงถึงความสามารถทางด้านสติปัญญาของเด็ก รวมทั้งบรูเนอร์ (Bruner) วีก็อตสกี (Vygotsky) และเวลส์ (Wells) ต่างเห็นสอดคล้องกันว่าประสบการณ์ทางด้านสังคมเป็นพื้นฐานสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก (สิริมาภิญโญนันตพงษ์, 2555, น. 18) ทักษะทางสังคมจึงเป็นทักษะที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบตั้งแต่วัยเด็กเช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ เพื่อให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขในสถานการณ์ที่หลากหลาย

ทักษะทางสังคม (Social skills) เป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถสื่อความหมายความเข้าใจกันสามารถทำงานร่วมกันสามารถแก้ปัญหาได้โดยสันติวิธี เมื่อเกิดความขัดแย้งรู้จักคิดและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมและสามารถปรับตัวได้ (อังศุธร อังคะนิว, 2557) ทักษะทางสังคมของเด็กเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของตนเองและผู้อื่น การได้รับการยอมรับ การแสดงออกอย่างเหมาะสม และมีทักษะการสื่อสารกับคนอื่น ทักษะทางสังคมเป็นทักษะที่ช่วยให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เช่น ทักษะการควบคุมตนเอง ทักษะการเป็นผู้ให้และผู้รับ การยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น ทักษะทางสังคมนั้นจึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็กอย่างมาก และส่งผลต่อเด็กการที่เรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตนในสังคมที่ถูกต้อง การปรับตัวให้ผู้อื่นยอมรับ เพื่ออยู่ร่วมกับบุคคลอื่นและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ (วรรณภรณ์ มะลิรัตน์, 2554) เด็กเรียนรู้ที่จะร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2554) และทัตจ์ และโรกอฟฟ์ (Tudge & Rogoff, 1989, p. 17) ได้อธิบายความสำคัญของทักษะทางสังคมเอาไว้ว่า เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์เพราะมนุษย์มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในทางบวกและทางลบ เช่น การเป็นพันธมิตรที่ดีต่อกัน การให้ความร่วมมือ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน หรืออาจก่อให้เกิดปัญหาต่อกัน เช่น เกิดความขัดแย้งไม่พึงพอใจต่อกัน เป็นต้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นในสังคม เมื่อเด็กเกิดมาในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่หลากหลาย เด็กจึงต้องเรียนรู้ทักษะทางสังคม โดยมีผู้ใหญ่คอยดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้เด็กประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม เช่น การปฏิบัติตามระเบียบวินัยของบ้าน ครอบครัว โรงเรียน และสังคม โดยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งความร่วมมือที่เกิดขึ้นนี้จะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อสังคม และช่วยให้เด็กเข้าใจถึงสังคมโลกมากขึ้น (Piaget, 1995, p. 290) ดังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญของการพัฒนาทางด้านสังคม ดังจะเห็นได้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 - 6 ปี คือ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ในปัจจุบันพบว่า เด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียนในช่วงอายุ 5 - 6 ปี มีปัญหาด้านทักษะทางสังคมค่อนข้างมาก เช่น การรอคอย การรู้จักกฎกติกา การแบ่งปัน การกล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษ การเล่นกับเพื่อน การทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นต้น (Stephen N. E., 2010); (นาถลดา ตะวันกาญจน์โชติ, 2559) การขาดทักษะทางสังคมนั้นจะทำให้เกิดความยากลำบากในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นตลอดจนอาจจะส่งผลกระทบต่อ

พัฒนาทางจิตใจและนำมาสู่ปัญหาต่อตนเองและผู้อื่นตามมาจุดหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม คือ การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะทางสังคม ที่ใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในการสร้างพลเมืองที่ดีของประเทศ ทักษะที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรแสดงออกต่อกันในการดำเนินชีวิตประจำวัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning; CASEL, 2018) เป็นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาความสามารถทางอารมณ์และสังคมได้อย่างเหมาะสมตามหลักพัฒนาการและมาตรฐานการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของแต่ละช่วงวัย โดยองค์การความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ทางวิชาการ อารมณ์ และสังคม ได้เสนอว่าการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การตระหนักรู้ตนเอง (Self-Awareness) การจัดการตนเอง (Self-Management) การตระหนักรู้สังคม (Social-Awareness) การรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ (Responsible Decision Making) และ การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills) และ Goleman (2006) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาอารมณ์ในช่วงวัยเด็ก ซึ่งมีผลต่อทักษะทางสังคมที่จำเป็นในชีวิต เช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาความขัดแย้ง การเรียนรู้การจัดการอารมณ์และการตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบในช่วงวัยนี้ช่วยให้เด็กเติบโตเป็นบุคคลที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาและส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนาการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะทางสังคมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL ดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน มีความมั่นใจในตนเอง การควบคุมอารมณ์ตนเองและการสื่อสารอย่างเหมาะสม โดยเน้นการพัฒนาองค์ประกอบของทักษะทางสังคมที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การควบคุมอารมณ์ 2) ความมั่นใจในตนเอง และ 3) ความสัมพันธ์แบบตอบโต้กัน ซึ่งจะส่งผลให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในระยะยาว

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์ 75/75

2. เพื่อศึกษาผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดย

2.1 เปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) กับเกณฑ์ร้อยละ 75

2.2 ศึกษาผลการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and

Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย แบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75

ด้านแหล่งข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยมีคุณสมบัติดังนี้ 1) อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน และ 2) เป็นครูผู้สอนระดับปฐมวัย วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ 2 คน และเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนยอแซฟพิจิตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) การจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย 1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย สารการเรียนรู้รายปี/รายชั้น/รายหน่วย การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย จากนั้นคัดเลือกหน่วยการจัดประสบการณ์ 3. สร้างการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ และนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและนำมาปรับปรุงแก้ไข 4. นำการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบของการจัดประสบการณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสม วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 5. นำการจัดประสบการณ์ไปทดลองใช้กับเด็ก จำนวน 3 คน เพื่อหาความเหมาะสมของภาษา เนื้อหาและเวลา แล้วนำมาปรับปรุง 6. ปรับปรุงแล้วมาประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับเด็ก จำนวน 9 คน ปรับปรุงแก้ไขจัดทำการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการทดลอง (2) แบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย 1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ 2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ 3. สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4. นำแบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 5. นำแบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลติดต่อทางบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนยอแซฟพิจิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคม
ของเด็กปฐมวัย

ด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนยอแซฟพิจิตร

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยอนุบาลปีที่ 3/3 โรงเรียนยอแซฟพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2567 จำนวน 23 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วย
ในการสุ่มด้วยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด
CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ (1) แบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย การสร้าง
แบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนดังนี้ 1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย 1.2 สร้างแบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุม
เนื้อหาตามประเด็นที่กำหนดไว้ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) การควบคุมอารมณ์ 2) ความมั่นใจในตัวเอง 3)
ความสัมพันธ์แบบตอบโต้กัน 1.3 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย
โดยมีเกณฑ์การประเมินเป็นแบบมาตรฐานค่าแบบรูบริกส์ (Rubric Score) 1.4 นำแบบประเมินทักษะ
ทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่
ปรึกษาและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of
Consistency: IOC) 1.5 นำมาปรับปรุงและจัดทำแบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยเพื่อนำไป
ทดลองใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟพิจิตร ซึ่งเคยเรียนในเนื้อหาที่ผ่านมาแล้วใน ปีการศึกษา
2566 จำนวน 10 คน โดยมีผู้ประเมิน 2 คน ได้แก่ ผู้วิจัยและครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน
เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นระหว่างกรรมการทั้งสองคน โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.90 1.6 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยฉบับสมบูรณ์
เพื่อที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป (2) แบบบันทึกภาคสนาม 2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การสร้างแบบบันทึกภาคสนาม 2.2 สร้างแบบบันทึกภาคสนาม 2.3 กำหนดประเด็นและขอบข่ายของ
พฤติกรรมในการสังเกต 2.3 สำหรับรูปแบบของแบบบันทึกภาคสนามของงานวิจัยนี้จะแบ่งข้อมูลเป็น 2 ส่วน
2.4 นำแบบบันทึกภาคสนามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบประเด็นความถูกต้องและนำมา
ปรับปรุงแก้ไข 2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดพิมพ์แบบบันทึกภาคสนาม ฉบับ
สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร เพื่อขอออกหนังสือขอความร่วมมือในการทดลองใช้ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อ
ส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนยอแซฟพิจิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ
ทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นดำเนินการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL ใช้เวลา 2 สัปดาห์

จำนวน 10 แผน รวมทั้งหมด 25 ชั่วโมง ในระหว่างดำเนินการกิจกรรมตามแผนประกอบการจัดประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ทำการประเมินเด็กด้วยแบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยไปพร้อมกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยในแต่ละทักษะ ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยใช้สถิติ t-test แบบ One Sample

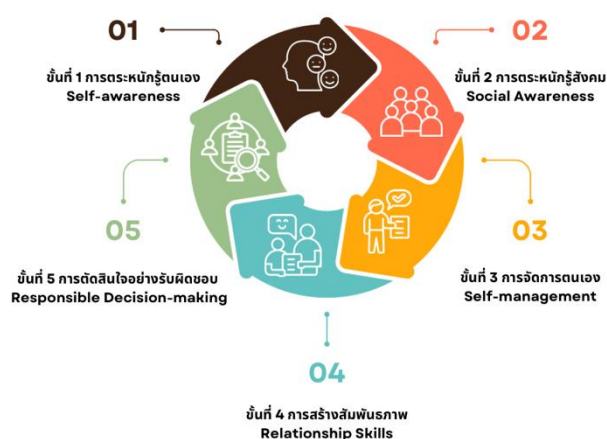
4. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75

1. ผลการจัดประสบการณ์ CASEL เป็นกระบวนการที่พัฒนาเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กในการรับรู้และเข้าใจอารมณ์ การจัดการอารมณ์ เข้าใจผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ และตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กสามารถรับรู้และเข้าใจอารมณ์ของตนเองและของผู้อื่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การตระหนักรู้ตนเอง (Self-Awareness), การจัดการตนเอง (Self-Management), การตระหนักรู้สังคม (Social Awareness), การตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Decision-Making) และ การสร้างสัมพันธ์ภาพ (Relationship Skills)

การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด COLLABORATIVE FOR ACADEMIC, SOCIAL, AND EMOTIONAL LEARNING (CASEL)

รูปภาพที่ ๑ แสดงขั้นตอนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic Social and Emotional Learning (CASEL)

ขั้นที่ 1 การตระหนักรู้ตนเอง (Self-Awareness) มุ่งเน้นให้เด็กสามารถรับรู้ เข้าใจอารมณ์และความคิดของตนเอง รู้ความต้องการ รู้จักที่จะเคารพตนเอง รวมถึงรู้ความสามารถในการประเมินจุดแข็งกับข้อจำกัดของตนเองโดยผ่านกิจกรรม การสนทนาและการสะท้อนตนเอง การพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการตระหนักรู้ตนเองจะช่วยเสริมสร้างทักษะการจัดการอารมณ์และการแสดงออกทางสังคม เด็กเรียนรู้ที่จะเข้าใจและจัดการความรู้สึกของตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจในตัวเองและการเคารพตนเอง ทำให้เด็กสามารถรู้จักตัวเอง เข้าใจความต้องการ ความกลัว หรือความชอบของตนเอง เช่น การรู้ว่าเมื่อไรที่ตัวเองรู้สึกโกรธ ดีใจ หรือเศร้า และสามารถแสดงความรู้สึกเหล่านั้นออกมาอย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 2 การตระหนักรู้สังคม (Social - Awareness) มุ่งเน้นให้เด็กสามารถเข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น ความแตกต่างระหว่างบุคคลและแสดงออกถึงความเคารพผู้อื่นที่แตกต่างไปจากตนเองในด้านต่าง ๆ มีความเห็นอกเห็นใจ รู้จักการแสดงออกที่เหมาะสมในสังคม และเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข การทำกิจกรรมกลุ่มช่วยให้เด็กได้ฝึกการสื่อสาร การรอคอย และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเข้าใจและเคารพความแตกต่าง อีกทั้งยังช่วยพัฒนาให้เด็กมีการสื่อสารที่ดี รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถประนีประนอมเมื่อเกิดความขัดแย้ง

ขั้นที่ 3 การจัดการตนเอง (Self - Management) มุ่งเน้นให้เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ จัดการอารมณ์ ความคิดและพฤติกรรมของตนเองได้ภายใต้สถานการณ์ที่มีความแตกต่างกันไป รวมถึงการจัดการกับความเครียด และทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายได้พัฒนาให้เด็กตระหนักถึงอารมณ์ของตนเอง โดยอาศัยการตั้งเป้าหมาย การวางแผน การแก้ปัญหา และการจัดลำดับความสำคัญ

ขั้นที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills) เป็นการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การสื่อสาร และการฟังได้เป็นอย่างดีและให้ความร่วมมือในการทำงาน ขอและให้ความช่วยเหลือจากผู้อื่นได้ การเรียนรู้ทักษะนี้ช่วยให้เด็กสามารถทำงานร่วมกันในสังคม ทั้งในโรงเรียนและในครอบครัว ตลอดจนพัฒนาทักษะการสื่อสาร การร่วมมือ และการแก้ไขความขัดแย้ง สอนให้เด็กเข้าใจถึงความสำคัญของการแบ่งปัน การฟัง และการช่วยเหลือผู้อื่น

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ (Responsible Decision Making) มุ่งเน้นให้เด็กสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำต่าง ๆ และเคารพเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนบุคคลและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอยู่บนพื้นฐานของค่านิยม บรรทัดฐานของสังคม หลักจริยธรรม ความปลอดภัย รวมถึงความสามารถในการพิจารณาถึงผลของการกระทำต่อตนเองและผู้อื่น เรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง ให้เด็กได้ฝึกการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยสอนวิธีประเมินตัวเลือกแต่ละแบบ และพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละตัวเลือก เพื่อช่วยให้เด็กได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบและมองเห็นผลกระทบในระยะยาวของการตัดสินใจ

2. ผลการพิจารณาความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ขั้นที่ 1 การตระหนักรู้ตนเอง (Self-Awareness)	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นที่ 2 การตระหนักรู้ทางสังคม (Social - Awareness)	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นที่ 3 การจัดการตนเอง (Self - Management)	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills)	4.83	0.29	มากที่สุด
ขั้นที่ 5 การตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ (Responsible Decision Making)	4.33	0.58	มากที่สุด
ความเหมาะสมของภาพรวมของการจัดประสบการณ์ฯ	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.86	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการพิจารณาความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ขั้นที่ 1 การตระหนักรู้ตนเอง (Self-Awareness) ขั้นที่ 2 การตระหนักรู้ทางสังคม (Social - Awareness) ขั้นที่ 3 การจัดการตนเอง (Self - Management) และความเหมาะสมของภาพรวมของการจัดประสบการณ์ฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาขั้นที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Skills) มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. 0.29) และขั้นที่ 5 การตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ (Responsible Decision Making) มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. 0.58) ตามลำดับ

2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย แสดงดังตาราง 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
สาระสำคัญ	4.78	0.39	มากที่สุด
จุดประสงค์	4.89	0.19	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นตอนการจัดประสบการณ์	4.93	0.11	มากที่สุด
สื่อ/แหล่งเรียนรู้	4.89	0.19	มากที่สุด

การวัดและประเมินผล	4.75	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.87	0.21	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.21)

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยโรงเรียนยอแซฟพิจิตร จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาและเวลา ซึ่งพบว่ามีสิ่งที่ต้องปรับปรุงดังตาราง 3

ตารางที่ 3 แสดงการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และเวลา

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
ด้านเนื้อหา	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมค่อนข้างเยาะและเนื้อหาบางเรื่องมีความยากเกินไปสำหรับเด็ก และหน่วยชุมชนไม่สอดคล้องกับบริบทชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ทำให้เด็กไม่รู้สึกลึกซึ้งหรือไม่เข้าใจความสำคัญของเรื่องที่เรียน	ลดในส่วนของเนื้อหาบางส่วนลงอย่างเหมาะสมเพื่อให้เหมาะกับการจัดกิจกรรม ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทชุมชน เช่นการพาเด็กลงสำรวจชุมชน
ด้านภาษา	การใช้ภาษาทำให้เด็กไม่สามารถเข้าใจได้ง่าย เช่น สิ่งปฏิภูม, หมักหมม	ใช้การอธิบายเพิ่มเติมที่ทำให้เด็กเข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัย
ด้านเวลา	เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมค่อนข้างนาน ส่งผลต่อระยะเวลาความสนใจของเด็ก	ปรับแก้กิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ และครูต้องคอยกระตุ้นเด็กเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในเวลาที่กำหนด

3.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยโรงเรียนยอแซฟพิจิตร จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL มีผลการวิเคราะห์ดังตาราง 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75 กับเด็กปฐมวัยจำนวน 9 คน

การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL

ครั้งที่	ครั้งที่	ครั้งที่	ครั้งที่	ครั้งที่	ครั้งที่	ครั้งที่	ครั้งที่	ครั้งที่	ครั้งที่	ประสิทธิภาพ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ผลลัพธ์
79.63	80.37	79.63	80.37	77.41	80.74	80.74	77.41	80.00	81.85	77.04

ประสิทธิภาพกระบวนการ $E_1 = 79.81$

ประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 79.81/77.04$

จากตาราง 4 พบว่าการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพ 79.81/77.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

2.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยกับเกณฑ์ร้อยละ 75 แสดงดังตาราง 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยกับเกณฑ์ร้อยละ 75

การประเมิน	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	% of Mean	t	p
ระหว่างเรียน	23	30	25.88	0.37	86.28	43.69	0.0000

จากตารางที่ 5 พบว่าการประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์ CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 25.88 เท่ากับคิดเป็นร้อยละ 86.28 พบว่า คะแนนการประเมินสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการศึกษาการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยเพื่อที่จะนำไปบันทึกแบบบันทึกภาคสนามที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นที่จะศึกษา ขั้นที่ 1 การตระหนักรู้ตนเอง (Self-Awareness) ขั้นที่ 2 การตระหนักรู้สังคม (Social - Awareness) ขั้นที่ 3 การจัดการตนเอง (Self-management) ขั้นที่ 4 การสร้างสัมพันธ์ภาพ (Relationship skills) ขั้นที่ 5 การตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible decision-making)

5. อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลเป็น 2 ตอนดังนี้

1. การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75

1.1 ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL

ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การตระหนักรู้ตนเอง Self-awareness ขั้นที่ 2 การตระหนักรู้สังคม Social-awareness ขั้นที่ 3 การจัดการตนเอง Self-management ขั้นที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพ Relationship skills และขั้นที่ 5 การตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ Responsible decision-making ในครั้งนี้ทำให้ได้การจัดประสบการณ์ 2 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) หน่วยชุมชนน่าอยู่ 2) หน่วยวันเด็กแห่งชาติ จำนวน 2 สัปดาห์ และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL โดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่า การจัดประสบการณ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.86, S.D. = 0.14) และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.21)

1.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ด้านเนื้อหา ภาษาและเวลา ในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL กับเด็กโรงเรียนยอแซฟพิจิตร จำนวน 3 คน พบว่า ด้านเนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมค่อนข้างเยอะและเนื้อหาบางเรื่องมีความยากเกินไปสำหรับเด็ก จึงนำมาปรับลดในส่วนของเนื้อหาบางส่วนลงอย่างเหมาะสมเพื่อให้เหมาะกับการจัดกิจกรรม ด้านภาษา พบว่า การใช้ภาษาทำให้เด็กไม่สามารถเข้าใจได้ง่าย เช่น สิ่งปฏิภูล, หมักหมม ในส่วนนี้ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขใช้การอธิบายเพิ่มเติมที่ทำให้เด็กเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัย ด้านเวลา พบว่า เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมค่อนข้างนาน ส่งผลต่อระยะเวลาความสนใจของเด็ก ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับแก้กิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้และครูต้องคอยกระตุ้นเด็กเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในเวลาที่กำหนดและผลการประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยกับเด็กโรงเรียนยอแซฟพิจิตร จำนวน 9 คน พบว่า การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพ 79.81/77.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

การเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL กับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL ประกอบไปด้วย การตระหนักรู้ตนเอง โดยการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กฝึกการระบออารมณ์ เคลื่อนไหวผ่านการแสดงบทบาทสมมติหรือเด็กได้ฝึกคิดเกี่ยวกับความรู้สึกในแต่ละสถานการณ์ เด็กได้สำรวจอารมณ์ของตนเองอย่างเปิดเผยและได้สะท้อนถึงสิ่งที่พวกเขาเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ช่วยให้เด็กสามารถรับรู้และรู้จักอารมณ์ของตนเอง เข้าใจการแสดงออกที่เหมาะสม การตระหนักรู้สังคม เด็กได้ฝึกการเข้าใจมุมมองที่แตกต่างการเล่นบทบาทสมมติที่让孩子แสดงบทบาทเป็นตัวละครต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้ถึงความรู้สึกและสถานการณ์ของผู้อื่น เด็กสามารถสะท้อนอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง เช่น การพูดถึงสิ่งที่ตนเองรู้สึกเมื่อเจอสถานการณ์ต่าง ๆ ได้หรือการพูดคุยเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและเรียนรู้การแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การจัดการตนเอง จัดกิจกรรมหรือการเล่นผ่านกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี เด็กเรียนรู้การอดทนและควบคุมพฤติกรรมของตนเองในระหว่างทำกิจกรรมและช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อการทำงานของตนเอง พัฒนา

ทักษะการวางแผน การควบคุมอารมณ์ และการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย การสร้างสัมพันธภาพ จัดกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ผ่านการเล่น การสนทนา และกิจกรรมกลุ่ม โดยครูจะสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็ก เด็กได้เรียนรู้การแสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากเพื่อน โดยการเข้าใจความรู้สึกของเพื่อนและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกิจกรรมต่าง ๆ และการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ ครูสร้างสถานการณ์หรือการจำลองเหตุการณ์ที่เด็กจะต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน เด็กได้เลือกและตัดสินใจในกิจกรรมเกมการศึกษา เด็กจะต้องรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองช่วยให้เด็กสะท้อนความคิดของตนเองว่าการตัดสินใจนั้นมีผลดีหรือผลเสียอย่างไร และจะปรับปรุงวิธีการตัดสินใจในครั้งต่อไปอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด CASEL การจัดประสบการณ์แต่ละขั้นตอนจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอารมณ์และสังคมมากขึ้น เด็กได้มีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์ เรียนรู้การควบคุมตนเอง พัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่น การลงมือปฏิบัติจริง ฝึกการสื่อสาร แบ่งปัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเรียนรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ ความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก และสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูได้อย่างเหมาะสมช่วยให้เด็กเกิดความไว้วางใจและกล้าแสดงออกมากขึ้น ส่งผลให้สามารถพัฒนาทักษะทางสังคมได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ภรณ์ คุรุรัตน์ (2540, น. 49) การดำเนินกิจกรรมโดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การดำเนินกิจกรรมครูกำหนดถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก จัดหาสื่อ อุปกรณ์ให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัยและมีการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กจากกิจกรรมโดยให้ครอบครัวพัฒนาการในทุกด้าน

การวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Korpershoek และคณะ (2016) ได้ศึกษาการสังเคราะห์โปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ได้รับการเผยแพร่ในระหว่างปี 2003 - 2013 มีจำนวน 46 โปรแกรม จากผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมส่วนใหญ่ศึกษาในเด็กอนุบาล ใช้ระยะเวลาในการทดลองระหว่าง 8 - 52 สัปดาห์ โดยมีโปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม จำนวน 28 โปรแกรม หรือคิดเป็นร้อยละ 51.8 ของ โปรแกรมทั้งหมด ใช้แนวคิดเซเฟอร์เป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม นอกจากนี้ กลุ่มทดลองมีระดับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการอภิปรายผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนั้นแสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เป็นการจัดประสบการณ์ที่ช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย เนื่องจากการจัดประสบการณ์การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้านอย่างเหมาะสมตามวัย โดยมีหลักการที่เน้นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการผ่านการเล่น ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก จัดกิจกรรมบูรณาการที่让孩子เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เพื่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเหมาะสม โดยรวมถึงการเข้าใจตนเองและผู้อื่น การปรับตัวร่วมกับสังคม การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งล้วนเป็นผลจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมที่เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กผ่านการเลี้ยงดู สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมทางสังคมอย่างต่อเนื่อง

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. ในการจัดประสบการณ์นี้ ผู้สอนสามารถบริหารจัดการเรื่องเวลาให้มีความยืดหยุ่นได้ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนให้เด็กได้บรรลุจุดประสงค์ในแต่ละขั้นตอนได้อย่างเต็มที่มากที่สุด
2. สำหรับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL ในขั้นที่ 3 การจัดการตนเอง ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้เด็กเรียนรู้การยับยั้งชั่งใจ การฟังคำสั่ง และการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน
3. ในการศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยควรมีการประเมินผลพัฒนาการทางสังคมของเด็กอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูสามารถสังเกต วิเคราะห์ และปรับปรุงวิธีการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการเฉพาะของเด็กแต่ละคน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. การจัดประสบการณ์ตามแนวคิด CASEL เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย จึงควรมีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยในด้านอื่น ๆ เช่น ความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
2. ควรศึกษาวัดความคงทนของทักษะทางสังคมที่เกิดขึ้นหลังการจัดประสบการณ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- นงเยาว์ คลินิกคลาย. (2543). *ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (เอกสารถ่ายสำเนา).
- นาถลดา ตะวันกาญจน์โชติ. (2559). ทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกวัยเรียน. *วารสารการพยาบาลจิตเวช และสุขภาพจิต*, 30(2), 1-21.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2540). เด็กปฐมวัยในท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลง. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*.
- วรรณภรณ์ มะลิรัตน์. (2554). *ผลของการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็ก* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สืบค้นจาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ear_Ch_i_Ed/Wannaporn_M.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2554). *การสอนแบบโครงการสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2555). พัฒนาการเขียนของเด็กปฐมวัยไทย. ใน *การประชุมวิชาการ: การวิจัยทาง*

การศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 1 เรื่อง “พลังการเรียนรู้ก้าวสู่สากล” (หน้า 1-12). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อังศุธร อังคะนิว. (2557). ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการเล่นที่บ้านที่ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กในชุมชน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(1), 27-40.

Collaborative for Academic Social and Emotional Learning (CASEL). (2018). *What is SEL?*
Retrieved from <https://casel.org/what-is-sel/>

Goleman, D. (2006). *Social intelligence: Why it can matter more than IQ*. New York, NY: Bantam Books.

Korpershoek, H., Harms, T., de Boer, H., Van Kuik, M., & Doolaard, S. (2016). A meta-analysis of the effects of classroom management strategies and classroom management programs on students' academic, behavioral, emotional, and motivational outcomes. *Educational Research*, 86(3), 643-680.

Piaget, L. (1995). In I. Smith (Ed.), *Sociological studies* (2nd ed.). London, UK & New York, NY: Routledge.

Stephen, N. E. (2010). *Social skills development in early childhood: Enabling learning, growing friends*. Retrieved June 19, 2021, from www.psychcorp.com

Tudge, J., & Rogoff, B. (1989). Peer influences on cognitive development: Piagetian and Vygotskian perspectives. In M. H. Bornstein & J. S. Bruner (Eds.), *Interaction in human development: Crosscurrents in contemporary psychology* (pp. 17-40). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.